
ПОЛОЖАЈ СУДИJSКИХ ПОМОЋНИКА У НЕКИМ ДРУГИМ ДРЖАВАМА

PORTUGALIЈА:

Sudijski pomocnici u Portugaliji se zovu "assessors".

Oni su regulisani Zakonom o drzavnim službenicima , istim zakonima kao sudije/javni tuzioci u toj zemlji, osim u onim slucajevima u kojima se izricito upucuju na druge zakone. Ocgledan primer za to je pitanje godisnjeg odmora i zdravstvene zastite.

Zakonski status "Assessors" je regulisan istim zakonima kojim su regulisane sudije osim po pitanju karijere (tj. napredovanja u karijeri) i plate.

"Assessors" su imenovani na period od tri godine, sa pravom da im se dva puta obnovi ugovor ali u trajanju od godinu dana.

Što se tiče naknade za rad, tj plata , član 12 istog zakona navodi da :

- Tokom tri meseca obuke na Pravosudnoj akademiji (vvv.cej.mj.pt) "Assessors" imaju "stipendiju " (koja nije podležna oporezivanju) a koja je ekvivalentna 2/3 plate kandidata za sudije iz redova polaznika Pravosudne akademije koji pohađaju kurseve izričito predviđene za njih ;
- Posle te obuke , plata "Assessors" je jednaka plati kandidata koji pohađa Pravosudnu akademiju + posebnu isplatu od 620 € koji redovno primaju sudije.

Primer plata "Assessors" u ovom trenutku u Portugaliji je :

- Tokom obuke je oko 459,38 € (nije predmet oporezivanja) ;
  - Posle obuke je oko 689,07 € (pre poreza) + 620,00 € (koje nisu predmet oporezivanja) .
- Sve naknade su vršene mese no 4 mese i odišnje - osim 620,00 €, koj se p s mo 2 mese i odišnje .*

Što se tiče karijere, ona nije predviđena za njih, tj ne postoje "karijerni saradnici". Zakonski status "Assessors" je napravljen tako da je to u osnovi privremena pozicija , na samo tri (maksimalno pet) godina , tako da ne postoji napredovanje u karijeri ili evaluacija njihovog rada .

Skoro svi "Assessors" pokušavaju da uđu u Pravosudnu akademiju na način tj. ulaz koji je predviđen za njih i posle koga mogu da postanu sudije i javni tuzioci.

U trenutku kada je u Portugaliji postajao nedostatak sudija pomocnici su hteli da trajno reše svoju situaciju tako da je parlament odobrio zakon kojim se uspostavlja poseban kurs obuke za sudije i tužioce u Pravosudnoj akademiji samo za "Assessors". Zakon kaže da će nadzor njihovog rada, tj evaluaciju rada tokom te tri godine sprovesti "stariji" sudije ili javni tuzioci (koje imenuje Visoki savet sudstva) i ako je mišljenje pozitivno , znači ako je sa pozitivnom ocenom procenjen rad pomocnika, da će pomoćnik onda ući na specijalni kurs u Pravosudnu akademiju , gde će posle godinu dana on / ona postati "efektivni" tj izabrani sudija ili javni tužilac . Dakle , mnogi od "Assessors" onih koji

nisu bili već sudije ili tužioci , očigledno su ušli u sudijsku/javno tužilačku karijeru na taj način .

Oni koji nisu pohađali taj specijalni kurs su ostali na svojim postojećim funkcijama , a od 2008. godine imaju taj novi način ulaska u Pravosudnu akademiju.

Do 2008. godine , postojao je samo jedan način ulaska : kandidat je morao da ima tri pismena ispita i 4 usmena ispite , i naravno , nakon ulaska , bio je isti za sve .

Nakon 2008. godine , zakon (jedan citiran gore) razlikuje dve situacije :

- Uobičajeni način za sve sa diplomama Pravnih fakulteta) , sa svim onim pismenim i usmenim ispitima i regularnom obukom ;

- "Profesionalno iskustvo" -način ulaska u sudijsku profesiju za one koji su završili master ili doktorsku studiju na pravima , ili sa najmanje pet godina efektivnog profesionalnog iskustva u sudijskoj struci ili profesiji koja je vezana za rad suda (advokati , sudijski činovnici, pomocnici, itd) : oni imaju samo jedan pismeni ispit (sastoji u donošenju odluke I izrade te odluke nakon slučaja tj predmeta koji im je dat u rad specifično u te svrhe) i jedna javna rasprava o CV-u kandidata sa/pred porotom .

Zakon kaže da je od ukupnog broja slobodnih radnih mesta , 25 % mora biti za kandidate sa završenim master ili doktorskim studijama i 25 % za kandidate na osnovu "profesionalnog iskustva" .

ITALIJA:

U ovom trenutku, u Italiji, ne postoje sudijski pomocnici na isti način koji postoje u Srbiji.

Trenutna struktura sudova je sastavljena od profesionalnih sudija / javnih tužilaca i administrativnog osoblja , koji je uključen samo u onom delu posla koji izričito nije sudski .

Bez obzira na to u Italiji postoji veliki broj sudija porotnika / tužilaca koji su u ovom trenutku podeljeni u dve različite kategorije :

1) **Sudije mira** , koji deluju samostalno u slučajevima tzv. "niskog nivoa" misli se na osnovni nivo, u građanskoj i krivičnoj materiji i imaju prilično dobru poziciju I platu u okviru pravosuđa oni su uključeni u Aktu Pravosuđa

2) **sudije i tužioci koji deluju pod nadzorom** profesionalnog sudije ili tužioca , neka vrsta zamene , koji mogu da prate slučajeve kada sudija / tužilac je privremeno van posla, ili ako taj sud ima slobodnih radnih mesta u tužilaštvima , oni uvek prate slučajeve "niskog nivoa" . Oni nemaju dobro definisan status , malo su plaćeni I to po presudi ili po jednoj konkretnoj preduzetoj aktivnosti tako da je za njih tesko da postignu dobru platu .

Jedan od najboljih novih predloga Vlade - možda jedini koji je razmatrao stvarnu situaciju u Italiji i pokušava da ima uvid u pravosudni sistem - jeste da ujedini funkciju sudija porotnika i tužilaca , da stvori "ancelariju sudija / tužioca"u kojoj mogu da deluju zajedno profesionalne sudije I oni, dakle, neku vrstu pomoćnika sudije / tužioca.

Po tom predlogu sudija porotnik /tužilac – bi bio primljen u radni odnos na godine , period koji može da bude produžen, nakon evaluacije rada, za maksimalno 12 godina. Taj posao bi sa sobom mogao u budućnosti da nosi sve vrste funkcija , odnosno da deluje u nadležnosti kao sto su sudije

АСОЦИЈАЦИЈА ПРАВОСУДНИХ САВЕТНИКА СРБИЈЕ Београд

mira samo nakon prvog godina staža ili kao zamena profesionalnih sudija ali pod njihovim nadzorom u nekim slučajevima, takođe bi značilo da se profesionalnim sudijama pomaže u nekoj aktivnosti, pravosudnoj ili van pravosudne aktivnosti (npr. priprema tj. pregled predmeta, saslušavanje svedoka, istraživanje sudske prakse i novina u nacionalnom ili evropskom zakonodavstvu, priprema nacрте presuda, saraduje sa administrativnim osobljem itd.).

Budući sistem plata nije definisan za njih, ali - kao ne profesionalne sudije bi imali status koji bi bio u okviru "privremene saradnje", sa ciljem razmene obuke i samo delimične/ograničene saradnje u okviru koje će imati priliku da radi i druge poslove (ako nisu u suprotnosti sa ulogom u sudu).

Oni mogu dobiti dobru, ali ne veoma visoku, naknadu, koja bi bila povećana tj u vezi sa tim kada je porotnik pratio/uradio neku direktnu sudijsku aktivnost, ili bi plata bila povezana sa bonus – sistemom/ koji bi opte bio u vezi sa rezultatima kancelarije

ajveći problem je sada prelazno zakonodavstvo za trenutne sudije porotnike/ tužioce: mnogi od njih iako su imali zvanično "privremen" i neprofesionalni status, su radili u sudovima 15-20 godina čiji je radni odnos bio jednostavno produžen bez evaluacije njihovog položaja, tako da se sada traži neka vrsta stabilizacije njihovog položaja. Rešenje bi moglo biti da se omogući onima koji su stariji, a nemaju realne šanse da nadju drugi posao, da nastave da rade (za njih bez granice od 12 godina) do penzionisanja. Postoji velika debata u Italiji u vezi sa ovim novim zakonskim predlozima i jos uvek se o njima nije odlučilo.